

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

INTERACTIO – POSIEDZENIE ZDALNE – 141. SESJA PLENARNA KR-U, 8.12.2020–10.12.2020

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej na 2021 r.

(2021/C 37/01)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

Uwzględniając:

- program prac Komisji Europejskiej na rok 2021 ⁽¹⁾,
- protokół o współpracy z Komisją Europejską z lutego 2012 r.,
- priorytety Europejskiego Komitetu Regionów na lata 2020–2025 ⁽²⁾,
- rezolucję w sprawie propozycji Europejskiego Komitetu Regionów w związku z programem prac Komisji Europejskiej na 2021 r. ⁽³⁾,

1. Podkreśla absolutnie pilną potrzebę złagodzenia skutków pandemii, ponieważ kryzys związany z koronawirusem pogłębia istniejące różnice społeczne, gospodarcze i terytorialne, co zostało odzwierciedlone w pierwszym dorocznym barometrze regionalnym i lokalnym KR-u.

2. Zaznacza, że władze lokalne i regionalne muszą być centralnym elementem opracowywania i wdrażania programu ożywienia społeczno-gospodarczego po pandemii COVID-19. Popiera cel UE, jakim jest objęcie przewodnictwa w transformacji ekologicznej i cyfrowej. KR zobowiązuje się do ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu podsumowania dotychczasowych doświadczeń z zarządzania kryzysem związanym z pandemią COVID-19 oraz z myślą o przygotowaniu się na przyszłość.

3. Wzywa Komisję Europejską do przeprowadzenia szybkiej procedury, aby znaleźć zadowalające i trwałe rozwiązanie problemu kryzysu humanitarnego w regionie Morza Śródziemnego, koncentrujące się przede wszystkim na ochronie życia migrantów, ale także na zapewnieniu poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności. KR i władze lokalne i regionalne oferują jak najściślejszą współpracę.

4. Popiera zatem podejście Komisji do określania priorytetów politycznych UE poprzez roczne sprawozdanie dotyczące prognozy strategicznej, do którego KR będzie wносить wkład w postaci danych pochodzących od władz lokalnych i regionalnych z całej UE.

⁽¹⁾ COM(2020) 690 final.

⁽²⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA (Dz.U. C 324 z 1.10.2020, s. 8).

⁽³⁾ COR-2020-02622-00-00-RES-TRA (Dz.U. C 324 z 1.10.2020, s. 16).

5. Podziela pogląd, że należy jak najszybciej rozpocząć konferencję w sprawie przyszłości Europy. Pełne zaangażowanie KR-u, jako przedstawiciela władz lokalnych i regionalnych, we wszystkich organach konferencji pozwoliłoby na zbliżenie projektu do obywateli Europy i pogłębienie refleksji nad niezbędnymi zmianami w polityce, procesach i ramach instytucjonalnych UE. KR nalega, by we wszystkich konsultacjach społecznych związanych z konferencją zapewnić maksymalny pluralizm.
6. Wzywa pozostałe instytucje europejskie do współpracy z Komitetem Regionów przy opracowywaniu pilotażowego modelu stałego i zorganizowanego dialogu z obywatelami za pośrednictwem władz lokalnych i regionalnych, który mógłby również przyczynić się do usprawnienia procesu decyzyjnego UE.
7. Ponownie podkreśla potrzebę zaangażowania władz samorządowych w opracowywanie i wdrażanie polityk unijnych, zwłaszcza w tych obszarach, w których odgrywają one największą rolę, szczególnie poprzez właściwe stosowanie aktywnej pomocniczości i uwzględnianie zasad wielopoziomowego sprawowania rządów. KR z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o zwiększeniu udziału Komitetu w platformie ds. dostosowania się do wymogów przyszłości oraz zobowiązuje się do wniesienia wkładu w realizację celów platformy za pośrednictwem grupy rządowej i specjalnej podgrupy RegHub. Podkreśla potrzebę większego uwypuklenia perspektywy lokalnej i regionalnej w przeglądzie REFIT.
8. Ponownie wzywa Komisję, by ściśle monitorowała stosowanie kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa podczas przygotowywania i wdrażania umów o partnerstwie i programów na lata 2021–2027 oraz by zagwarantowała, że zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych będzie oznaczać pełne partnerstwo. Zasady partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów powinny w większym stopniu inspirować zarządzanie europejskim semestrem, zwłaszcza że semestr zawiera wytyczne dotyczące programów polityki spójności na lata 2021–2027 oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
9. Dokona starannej oceny wniosków ustawodawczych dotyczących nowych zasobów własnych, w szczególności pod kątem ich potencjalnego wpływu na finanse lokalne i regionalne oraz na obywateli.
10. Podkreśla potrzebę wyjaśnienia interakcji między Instrumentem na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Instrument) a finansowaniem w ramach polityki spójności na szczeblu lokalnym i regionalnym. Wzywa – w szczególności w odniesieniu do Instrumentu i państw członkowskich – do opracowania krajowych planów reform i inwestycji zarówno w kontekście horyzontalnym, jak i oddolnym, a także zachęca szeroki krąg unijnych podmiotów instytucjonalnych i zainteresowanych stron do udziału w forum poświęconemu Instrumentowi w październiku 2021 r.
11. Z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do wykorzystania Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej celów zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego z 2015 r. jako podstawy tworzenia ram politycznych na rzecz trwałej odbudowy w UE.
12. Z zadowoleniem przyjmuje pakiet Komisji „Gotowi na osiągnięcie celu 55 proc.,” ale uważa, że konieczny i wykonalny jest ambitniejszy cel w zakresie emisji na 2030 r. zgodnie ze stanowiskiem Parlamentu Europejskiego. W tym kontekście wzywa Komisję do przedstawienia w ramach pakietu środków „Gotowi na osiągnięcie celu 55 proc.” ambitnej strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, z wyraźnym naciskiem na główną rolę samorządów w tym zakresie.
13. Jest gotowy przygotować wspólny plan działania COP26 przed Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) w Glasgow, mający na celu pokazanie zaangażowania UE na wszystkich szczeblach oraz promowanie roli i wkładu władz szczebla niższego niż krajowy w porozumienie paryskie i UNFCCC. Za pomocą przykładów KR podkreśli rolę miast i regionów we wdrażaniu i przyspieszaniu działań w dziedzinie klimatu poprzez praktyczną współpracę z przemysłem, uniwersytetami, obywatelami i różnymi społecznościami.
14. Podkreśla, że zapowiedziany wniosek w sprawie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ jest ściśle powiązany z przeglądem systemu handlu uprawnieniami do emisji. W celu zapobiegania dyskryminacji między przedsiębiorstwami unijnymi a tymi z krajów trzecich wzywa do starannej oceny tego, jak stopniowe wycofywanie bezpłatnych uprawnień wpływa na sektory energochłonne w UE.
15. Będzie uważnie monitorować wdrażanie mechanizmu sprawiedliwej transformacji i proponuje zorganizowanie w drugiej połowie 2021 r. forum na rzecz sprawiedliwej transformacji w celu wyciągnięcia wstępnych wniosków politycznych z wdrażania mechanizmu.

16. Uważa, że wielopoziomowe dialogi w dziedzinie klimatu i energii powinny być dalej promowane i rozszerzone na wszystkie obszary Zielonego Ładu. Wzywa do pełnego uznania roli miast i regionów we wdrażaniu polityki łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz apeluje o ustanowienie skutecznych ram wielopoziomowego sprawowania rządów za pośrednictwem Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przedstawienia wspólnego planu działania na rzecz wdrożenia Zielonego Ładu, który mógłby obejmować europejską regionalną tablicę wyników w celu śledzenia postępów we wdrażaniu Zielonego Ładu na szczeblu niższym niż krajowy.

17. Podkreśla pilną potrzebę wdrożenia strategii dotyczącej inicjatywy „Fala renowacji” oraz wprowadzenia mechanizmów umożliwiających dostosowanie tego aspektu transformacji do lokalnej specyfiki i uwarunkowań, a także wypełnienia istniejących luk w zakresie zasobów finansowych i zdolności technicznych. W odniesieniu do „Fali renowacji” oraz innych środków apeluje o otwarcie szerokich możliwości bezpośredniego dostępu do funduszy europejskich dla regionów, miast i gmin.

18. Z zadowoleniem przyjmuje ambicję Komisji, by zainicjować Plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby jako istotny element planu zielonej odbudowy. Plan, jak również późniejsze akty ustawodawcze muszą opierać się na kluczowych zasadach ostrożnego zarządzania zasobami. Zanieczyszczenia należy zwalczać u źródła i powinien za nie płacić zanieczyszczający. Plan działania należy opracować i wdrożyć we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi za pośrednictwem inicjatyw takich jak Porozumienie w sprawie zielonego miasta. Jego celem powinno być ustanowienie ambitnych ram przy jednoczesnym uwzględnieniu różnic i zróżnicowanych warunków w państwach członkowskich UE oraz umożliwienie dostosowań krajowych i lokalnych. U podstaw planu musi leżeć podejście oparte na analizie ryzyka, tak aby zapewnić podejmowanie działań tam, gdzie są one najbardziej uzasadnione.

19. Wzywa do wyznaczenia konkretnych celów we wdrażaniu nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym (NCEAP) z uwzględnieniem różnic regionalnych, zwłaszcza w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i w odniesieniu do zamówień publicznych i partnerstw publiczno-prywatnych, ponieważ cele takie pobudziłyby innowacyjne technologie i przyspieszyły ich wprowadzenie na rynek. Apeluje także o uznanie ważnej roli władz lokalnych i regionalnych w społeczeństwie w większym stopniu bazującym na obiegu zamkniętym.

20. Zobowiązuje się do wspierania wdrażania unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, badając jednocześnie wkład władz lokalnych i regionalnych w rozwiązanie problemu spadku liczebności owadów zapylających oraz niebezpiecznej presji na nasze środowisko morskie. KR podkreśla rolę praktyk rolniczych i związanych z gospodarowaniem gruntami oraz zrównoważonej gospodarki leśnej w odtwarzaniu siedlisk oraz zwiększaniu odporności i solidności wszystkich europejskich ekosystemów i obszarów naturalnych. KR popiera apel Parlamentu Europejskiego do Komisji o zaproponowanie ram prawnych dotyczących obowiązkowej należytej staranności w łańcuchach dostaw wprowadzanych na rynek UE produktów leśnych i rolnych oraz produktów stwarzających zagrożenie dla ekosystemów, bez zbędnych obciążeń administracyjnych dla dostawców bioproduktów w porównaniu do produktów syntetycznych i opartych na paliwach kopalnych.

21. Wzywa do pełnego zaangażowania regionów europejskich we wdrażanie i monitorowanie strategii UE „od pola do stołu”. Wzywa Komisję do skutecznego wprowadzenia celów Zielonego Ładu, w szczególności strategii na rzecz bioróżnorodności i strategii „od pola do stołu”, do przyszłej wspólnej polityki rolnej (WPR) i do jej wdrażania.

22. Wzywa instytucje UE do przełożenia nowej długoterminowej wizji obszarów wiejskich na unijny program na rzecz obszarów wiejskich, który powinien zagwarantować zapisanie zasady równowagi między miastem a wsią we wszystkich unijnych strategiach politycznych zgodnie z celami spójności terytorialnej, a także zwiększyć rolę szczebla lokalnego i regionalnego w zarządzaniu polityką obszarów wiejskich.

23. Ubolewa nad brakiem ambicji w programie prac, jeśli chodzi o politykę morską, i podkreśla strategiczne znaczenie geopolityczne najnowocześniejszych sektorów gospodarki morskiej oraz silnych regionów przybrzeżnych i morskich. W związku z tym wzywa Komisję do opracowania kompleksowego programu wsparcia dla niebieskiej gospodarki i regionów morskich.

24. Zobowiązuje się do wniesienia wkładu w inicjatywę ustawodawczą poświęconą unijnej normie dotyczącej zielonych obligacji, ponieważ byłaby ona niezwykle istotna dla ukierunkowania zrównoważonych inwestycji prywatnych i publicznych na szczeblu lokalnym i regionalnym.

25. Podkreśla potrzebę zajęcia się problemem brakujących połączeń w transgranicznej infrastrukturze transportowej w ramach przeglądu rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) oraz wzmocnieniem łączności z regionami peryferyjnymi i ultraperyferyjnymi/najbardziej oddalonymi.

26. Z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przedstawienia wniosku ustawodawczego mającego na celu poprawę warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych. Oczekuje również, że akt prawny o usługach cyfrowych będzie dotyczył minimalnych norm w zakresie uczciwej telepracy i praw cyfrowych w miejscu pracy.

27. Ubolewa, że w 2021 r. nie planuje się przedstawienia wniosku w sprawie uregulowania kwestii sztucznej inteligencji w następstwie niedawno przyjętej białej księgi.
28. Opracuje wskaźniki transformacji cyfrowej na szczeblu lokalnym i regionalnym z myślą o określeniu celów, przyspieszeniu ustanowienia platform cyfrowych i mechanizmu monitorowania cyfrowej dekady 2030, a zarazem o niwelowaniu nierówności i zapobieganiu przepaści cyfrowej.
29. Apeluje o kompleksowe podejście UE do bezpieczeństwa i odporności sieci 5G, ponieważ zapewnienie łączności szerokopasmowej i wdrażania sieci 5G na szczeblu lokalnym i regionalnym staje się kluczowe zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich oraz w regionach mniej rozwiniętych, a także górskich i oddalonych.
30. Wzywa Komisję do wzmocnienia ukierunkowanego na konkretny obszar wymiaru strategii przemysłowej UE, przy poszerzeniu jej zakresu sektorowego i wzmocnieniu jej koordynacji politycznej na szczeblu UE, zwłaszcza poprzez zaangażowanie KR-u i władz regionalnych w Forum Przemysłowe i europejski sojusz na rzecz surowców, tak aby regiony i miasta mogły przejąć odpowiedzialność za podwójną transformację ekologiczną i cyfrową swego przemysłu i wykorzystać potencjał dywersyfikacji gospodarczej tkwiący w tej strategii, z uwzględnieniem zaangażowania przemysłu w systemy kształcenia i szkolenia zawodowego mającego na celu rozwijanie odpowiednich zestawów umiejętności z myślą o zapewnieniu nowych zawodów.
31. Wraz z chętnymi miastami i regionami zaprezentuje, w jaki sposób centra EPB mogą pomóc w rozwoju regionalnych ekosystemów innowacji ukierunkowanych na konkretny obszar, a dzięki ich ogólnoeuropejskiej współpracy pomogą przyspieszyć inteligentny i zrównoważony wzrost gospodarczy i zlikwidować przepaść innowacyjną w Europie.
32. Biorąc pod uwagę, że skutki gospodarcze pandemii COVID-19 poważnie dotknęły MŚP w różnych regionach UE i nasilają długotrwałe problemy, takie jak niezadawalający dostęp do finansowania i opóźnienia w płatnościach, a także z uwagi na zróżnicowane struktury i potrzeby MŚP oraz różnorodne warunki gospodarcze i instytucjonalne w całej Europie, sugeruje, by Komisja wzmocniła lokalne i regionalne zarządzanie strategią na rzecz MŚP. Ze swej strony KR zobowiązuje się do współpracy z Komisją i środowiskiem biznesowym w zakresie dalszego opracowywania i stosowania testu MŚP, który jest odpowiedni do zakładanych celów, zwłaszcza za pośrednictwem sieci Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości (ERP).
33. Wzywa Komisję do uwzględnienia trudności napotykanych przez podmioty lokalne i regionalne i uniemożliwiających im pełne czerpanie korzyści z jednolitego rynku, a także oczekuje zaktualizowanego sprawozdania dotyczącego barier na jednolitym rynku oraz środków, które Komisja zamierza podjąć w celu zapewnienia pełnego wdrożenia dyrektywy usługowej. KR zwraca się również do Komisji o przedstawienie nowego ulepszonego wniosku w sprawie paszportu dotyczącego świadczenia usług.
34. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja kładzie nacisk na pakiet na rzecz sprawiedliwej gospodarki, i oczekuje planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, który powinien opierać się na większym wykorzystaniu empirycznym i politycznym narzędzia tablicy wskaźników społecznych. KR będzie wspierać lokalny i regionalny wymiar filaru, odgrywając aktywną rolę w konferencji przed Szczytem Społecznym w Porto w 2021 r. Ponadto będzie współpracować z Komisją nad rozwojem inicjatywy „Lokalne targi pracy”.
35. Oczekuje nowych ram strategii bezpieczeństwa i higieny pracy. W związku z tym wzywa Komisję do przyspieszenia działań w 2021 r., aby ostatecznie osiągnąć cel, jakim jest ustanowienie 50 dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (OELV), pierwotnie wyznaczonych na 2020 r.
36. Podkreśla potrzebę zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie planu działania na rzecz gospodarki społecznej o silnym wymiarze regionalnym i lokalnym.
37. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja przychyliła się do apelu KR-u o gwarancję dla dzieci, która zwiększyłaby włączenie społeczne i dobrostan dzieci oraz sprzyjała propagowaniu praw dziecka.
38. Liczy na to, że strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami będzie zawierała ambitne i wymierne cele oraz obejmie wszystkie dziedziny polityki. Opowiada się za celami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i oczekuje, że Komisja Europejska wesprze jej wdrażanie na szczeblu lokalnym i regionalnym.

39. Zauważa, że program prac na 2021 r. przewiduje przegląd przepisów dotyczących pomocy państwa w dziewięciu różnych dziedzinach, które mają bardzo duże znaczenie dla władz lokalnych i regionalnych. Zobowiązuje się zatem do aktywnego udziału w przeglądzie. W tym celu wykorzysta konsultacje sieci regionalnych centrów ds. oceny wdrożenia polityki, która już analizuje ramy w dziedzinie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym i pomocy regionalnej.

40. Z zadowoleniem przyjmuje elastyczność, jaką zapewnia uruchomienie ogólnej klauzuli korekcyjnej w ramach paktu stabilności i wzrostu, co umożliwi szybkie i zdecydowane zastosowanie środków koordynacji polityki. Podkreśla, że zawieszenie to jest ważne w momencie, gdy organy publiczne ponoszą nadzwyczajne koszty w związku z pandemią i dopóki nie będzie można wyciągnąć wniosków z obecnego kryzysu związanego z COVID-19 i nie będziemy dobrze przygotowani na przyszłe kryzysy.

41. Ubolewa nad brakiem w programie prac środków mających na celu wsparcie trwałej odbudowy przemysłu turystycznego, który jest ważnym sektorem gospodarki dla regionów i źródłem utrzymania na obszarach lokalnych w całej Europie i który poważnie ucierpiał w wyniku kryzysu. Przypomina, jak ważne jest przeznaczenie wystarczających środków finansowych i określenie skoordynowanego regionalnego podejścia w celu ratowania tego sektora i opracowanie długoterminowej europejskiej polityki turystycznej.

42. Apeluje o jasne cele pośrednie i odpowiednie środki na rzecz urzeczywistnienia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. Popiera wysiłki Komisji na rzecz budowania kultury uczenia się przez całe życie i ułatwiania zmiany pracy w UE oraz zwraca się o tzw. gwarancję minimalnych kwalifikacji i umiejętności dla młodych ludzi, czyli zaświadczenie uznawane i zatwierdzane we wszystkich państwach członkowskich w ramach przyszłych indywidualnych rachunków szkoleniowych i europejskiego podejścia do mikroreferencji. Należy jednak zastrzec, że zasada kierunku studiów pozostaje pierwszym i głównym kryterium przyporządkowania na poziomie wykształcenia wyższego.

43. Oczekuje pełnego wykorzystania możliwości oferowanych przez platformę wymiany wiedzy organizowaną z Komisją w celu promowania inteligentnej i zrównoważonej specjalizacji oraz wspierania innowacji społecznej i włączenia społecznego, ekosystemów innowacji na szczeblu lokalnym i regionalnym. Zaleca pilotowanie działań w ramach platformy wymiany wiedzy i inicjatywy „Spotkania świata nauki z regionami” z Komisją, również na poziomie makroregionów, jak i w celu promowania polityki innowacji i inteligentnej specjalizacji.

44. Podkreśla potrzebę wspierania władz lokalnych i regionalnych w krajach kandydujących do członkostwa w UE oraz w krajach partnerskich w sąsiedztwie UE, aby pomóc im w realizacji strategicznych priorytetów UE i uniknąć pogłębiania się przepaści. Ostatecznym celem jest lepsza odbudowa po pandemii COVID-19 i wzmocnienie odporności na szczeblu wspólnotowym.

45. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący opublikowania komunikatu w sprawie odnowionego partnerstwa z południowymi sąsiadami oraz, w świetle 25. rocznicy procesu barcelońskiego, podkreśla potrzebę wzmocnienia sojuszy między północnym i południowym wybrzeżem Morza Śródziemnego. W tym kontekście przypomina o znaczeniu europejskiej polityki sąsiedztwa jako kluczowego narzędzia radzenia sobie ze wspólnymi wyzwaniami i podkreśla, że jej powodzenie będzie zależało od odpowiedniego zaangażowania podmiotów regionalnych i lokalnych.

46. Zdecydowanie popiera zobowiązanie Komisji do utrzymania jej wiodącej roli we wzmacnianiu multilateralizmu opartego na zasadach oraz do umieszczenia celów zrównoważonego rozwoju w centrum reformy WTO. Jest zdania, że inicjatywa ta, w połączeniu z lepszym egzekwowaniem rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju, powinna przyczynić się do poprawy standardów społecznych i norm środowiskowych oraz klimatycznych w państwach trzecich.

47. Rozumie niepewność związaną z trwającymi negocjacjami ze Zjednoczonym Królestwem, ale jest głęboko rozczarowany całkowitym brakiem odniesienia w programie prac na 2021 r. do przyszłych stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem, zważywszy na bezpośredni i dramatyczny wpływ brexitu na wiele samorządów w UE. W związku z tym oczekuje na wniosek Komisji w sprawie pobrexitowej rezerwy dostosowawczej i nalega, aby rezerwa ta została przygotowana w taki sposób, aby nie tylko uwzględniała problemy gospodarcze na szczeblu państw członkowskich, lecz także terytorialny wymiar brexitu.

48. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja kładzie nacisk na potrzebę ochrony unijnych przedsiębiorstw i jednolitego rynku przed nieuczciwymi praktykami handlowymi i konkurencyjnymi, zwłaszcza poprzez zapowiedziane inicjatywy ustawodawcze dotyczące wyrównania szans, zamówień publicznych i zrównoważonego ładu korporacyjnego. Wzywa PE i Radę do poczynienia postępów w negocjacjach w sprawie rozporządzenia dotyczącego egzekwowania, wniosku w sprawie wywozu produktów podwójnego zastosowania oraz instrumentu dotyczącego międzynarodowych zamówień publicznych w związku z wielostronnym porozumieniem WTO w sprawie zamówień publicznych (GPA).

49. Sugeruje, że Komisja z punktu widzenia kryteriów prawnych powinna poprawić i wzmocnić związek między polityką spójności a obszarem pomocy państwa w ramach polityki konkurencji, tak aby uniknąć przeszkód technicznych i wąskich gardeł utrudniających właściwe wdrożenie ich odpowiednich elementów, w szczególności tych działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, na które mają wpływ przepisy dotyczące pomocy państwa.

50. Ponownie podkreśla potrzebę zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w kształtowanie unii zdrowotnej, ponieważ w większości państw członkowskich to na nich spoczywają istotne zobowiązania w dziedzinie zdrowia publicznego. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar wzmocnienia unijnych ram wykrywania poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia i reagowania na nie, w tym wzmocnienia roli istniejących agencji i ustanowienia europejskiej agencji ds. zaawansowanych badań i rozwoju w dziedzinie biomedycyny. W związku z tym z zadowoleniem przyjmuje pakiet Komisji dotyczący unii zdrowotnej, którego celem jest wzmocnienie koordynacji krajowej w UE i istniejących struktur i mechanizmów na szczeblu UE na rzecz lepszej ochrony, prewencji, przygotowania na zagrożenia dla ludzkiego życia i reakcji na nie. KR przypomina o konieczności włączenia do tych nowych mechanizmów regionalnych i lokalnych świadczeniodawców opieki zdrowotnej, dostaw leków i zaopatrzenia medycznego i szpitalnego. KR zdecydowanie popiera również wnioski odpowiadający propozycji utworzenia europejskiego mechanizmu nadzwyczajnego w dziedzinie zdrowia. Mechanizm ten pozwoliłby Unii ogłaszać sytuację nadzwyczajną w UE, co umożliwiłoby intensywniejszą koordynację oraz opracowanie list, gromadzenie i zamawianie produktów strategicznych w sytuacji kryzysowej.

51. Wzywa Komisję do kontrolowania nieuczciwych praktyk w zakresie pomocy państwa, stosowanych przez kilka podmiotów. Podmioty te korzystają z europejskich tymczasowych ram pomocy państwa, mimo iż ich praktyki faktycznie mogą zaszkodzić prawidłowemu funkcjonowaniu jednolitego rynku. Komisja powinna podjąć działania naprawcze w tym zakresie.

52. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia, wzywa jednak do przeprowadzenia dogłębnej oceny skutków wniosku na szczeblu lokalnym i regionalnym w celu zapewnienia interoperacyjności systemów przy jednoczesnym zminimalizowaniu obciążeń administracyjnych i finansowych.

53. Zachęca Komisję do podjęcia dialogu z KR-em i regionami zainteresowanymi zbliżającą się oceną dyrektywy w sprawie stosowania praw pacjenta w transgranicznej opiece zdrowotnej.

54. Ponownie podkreśla potrzebę zadbania o to, by przyszłe wnioski w ramach nowego paktu o migracji i azylu były zgodne z zasadą pomocniczości i opierały się na solidarności, zwłaszcza w odniesieniu do regionów borykających się z największą presją migracyjną. W pakcie należy również uznać zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych w przyjmowaniu i integracji migrantów oraz udostępnić bezpośrednie wsparcie europejskie dla tych zadań. Utrzymuje również, że kluczowe znaczenie ma zajęcie się podstawowymi przyczynami migracji i zwalczaniem handlu ludźmi we współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu. Wyraża gotowość do współpracy poprzez dostarczanie danych pochodzących od władz lokalnych i regionalnych oraz ustanowienie stałych kanałów wymiany politycznej między nimi a Komisją.

55. Ponawia swój zamiar współpracy z Komisją nad wspólnym projektem promującym zaangażowanie Europy na rzecz ochrony wartości, tożsamości i obywatelstwa UE poprzez edukację i kulturę na szczeblu regionalnym i lokalnym. Przypomina apel do Komisji Europejskiej, w oparciu o priorytety KR-u na lata 2020–2025, o wdrożenie propozycji udanej europejskiej inicjatywy obywatelskiej na rzecz większej ochrony mniejszości w UE.

56. Wzywa do zagwarantowania swobodnego przemieszczania się w strefie Schengen poprzez wzmocnienie koordynacji między wszystkimi państwami członkowskimi i regionami zaangażowanymi w zarządzanie granicami. Obywatelki i obywatele UE wysoko cenią swobodę przemieszczania się, zwłaszcza w świetle ograniczeń, jakich doświadczyli ostatnio w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19, oraz z uwagi na fakt, że jest ona zarówno integralną częścią obywatelstwa europejskiego, jak i kluczowym elementem budowania tożsamości europejskiej.

57. Zdecydowanie wspiera sektor kultury i branżę kreatywną, które zostały poważnie dotknięte kryzysem związanym z pandemią COVID-19, oraz wzywa do stworzenia kultury solidarności w fazie wychodzenia z kryzysu. Domaga się solidnego wymiaru dziedzictwa kulturowego w nowym europejskim Bauhausie ogłoszonym przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen i włączonym do inicjatywy „Fala innowacji”, który łączy osiągnięcia z wynalazczością.

58. Nadal oczekuje, że Komisja przedstawi wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie wzmocnienia zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn dzięki przejrzystości wynagrodzeń i ponownie wzywa Komisję, by zaproponowała przyjęcie decyzji Rady, która w ramach działań następczych w związku ze strategią na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 przyporządkuje wszystkie formy przemocy ze względu na płeć do szczególnie poważnych przestępstw, o których mowa w art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Apeluje również do Komisji o wezwanie do przystąpienia UE do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencji stambulskiej z 2011 r.) i z zadowoleniem przyjmuje oświadczenia Komisji w tym zakresie zawarte w jej programie prac na 2021 r.

59. Z zadowoleniem przyjmuje również zamiar przedstawienia przez Komisję inicjatywy mającej na celu rozszerzenie wykazu przestępstw unijnych i uwzględnienie wśród nich przestępstw z nienawiści oraz nawoływania do nienawiści wobec słabszych grup społecznych, co ma zwłaszcza zapobiegać rasizmowi, antysemityzmowi i dyskryminowaniu osób LGBTBI+ i zwalczać te zjawiska.

60. Wzywa instytucje europejskie do zakończenia negocjacji i przyjęcia proponowanego rozporządzenia w sprawie mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym, co będzie miało długotrwały, istotny i pozytywny wpływ na przyszłość współpracy transgranicznej. Podkreśla ponadto potrzebę stworzenia odpowiednich ram prawnych UE umożliwiających skuteczne ustanawianie transgranicznych usług publicznych i zarządzanie nimi, co dodatkowo uwydatnił trwający kryzys. Obecne ramy często wiążą się z ogromnymi obciążeniami i kosztami administracyjnymi, które zmuszają wiele władz lokalnych i regionalnych do rezygnacji z planów takich usług, przez co obywatele europejscy mieszkający w tych regionach znajdują się w niekorzystnej sytuacji.

61. Ponieważ UE uznała już na płaszczyźnie politycznej i prawnej wyjątkową sytuację regionów najbardziej oddalonych, wzywa Komisję Europejską do wprowadzenia jako dobrej praktyki w przyszłych rocznych programach prac załącznika zawierającego konkretne propozycje, które zamierza przedstawić w tym roku regionom ultraperyferyjnym. Chodzi tu o wskazanie wniosków ustawodawczych obejmujących szczególne środki na rzecz regionów najbardziej oddalonych. Niezależnie od tego, czy podstawą tych wniosków ustawodawczych jest: art. 349 TFUE, czy podwójna podstawa prawna Traktatu, czy też jedynie ogólna sektorowa podstawa prawna traktatu, ale w której wniosek ustawodawczy zawiera jednak *de facto* zróżnicowanie w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych, załącznik ten zawierałby również wzmiankę o innych aktach prawnych (komunikatach, sprawozdaniach), które Komisja Europejska zamierza skierować do regionów ultraperyferyjnych w tym roku.

62. Ze względu na silną niestabilność wywołaną przez pandemię COVID-19 w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych UE powtarza, że na początku 2021 r. Komisja Europejska aktualizuje swoją strategię z 2017 r. pt. „Wzmocnione i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE” (COM(2017) 623 final z dnia 24 października 2017 r.), przedstawiając nowe skuteczne środki wsparcia dla regionów najbardziej oddalonych w sektorze społecznym, gospodarczym, terytorialnym i kulturalnym.

63. Zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, niemieckiej, portugalskiej i słoweńskiej prezydencji w Radzie UE oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 10 grudnia 2020 r.

Apostolos TZITZIKOSTAS

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
